

Produktansvar

Moderna

Produktansvar

Köprättsliga regler

Skadeståndsrättsliga regler

Köprätt

- Köplagen, Konsumentköplagen mfl.

1. reparation
2. omleverans
3. återköp

Reklamation

Garanti

Gäller endast det sålda varan/produkten samt ekonomiska störningar som köparen drabbas av till följd av felet.

Skadeståndsrätt

- Skadeståndslag, Konsumentköplag, Konsumenttjänstlag, Produktansvarlag (PAL) mfl.
- Avtal
- Rättspraxis
- Doktrin, förarbeten

Gäller vid person- och sakskada samt ren förmögenhetsskada och även kränkning

Skadeståndsrätt

Skadeståndsförhållanden kan delas in i två delar

Utomobligatoriskt ansvar

Dvs vanlig skadeståndsrätt

Kontraktsförhållanden

Avtal mellan parterna reglerar skadeståndsansvaret

Oftast strängare ansvar

(sk inomobligatoriskt ansvar)

Ansvarsförsäkring

Ansvarsförsäkringen gäller för skadeståndsskyldighet

- enligt **allmänna skadeståndsrättsliga regler** (Skadeståndslagen, Produktansvarlagen m fl)
- enligt **allmänna leveransbestämmelser** utgivna av **bransch-organisation** inom den försäkrades verksamhetsområde – om dessa avtalats (AB04, ABK09 m fl)
- men gäller inte för ersättningsskyldighet som den försäkrade tagit på sig därutöver.

Ansvarsförsäkringen gäller för **följdskadorna av ett fel**

- **inte för att reparera felet eller leverera ny felaktig vara (reklamation, garanti), dvs **Köprätt****

Ansvarsförsäkring

Vanliga tillägg till ansvarsförsäkringen som i vissa fall gränsar mot det köprättsliga ansvaret

- Ingrediens och komponentskada
- Återkallelseförsäkring
- Åtkomst och återställandekostnader

Produktansvar

Vad innebär då ett produktansvar?

Ansvar för **skador** som orsakats av skadebringande egenskaper i sålda, uthyrda eller utlånade saker

Produktansvarslagen, PAL (1992)

- Viktigaste lagstiftningen på produktansvarets område
- Täcker inte alla situationer, är främst en **konsumentskyddande lagstiftning**
- Bygger på ett EG-direktiv
- Lagen är tvingande (5 §)
- Ansvaret är *rent strikt*

PAL, förutsättningar för ansvar

- Skada skall ha orsakats av en *produkt* (1 §)

Med produkt avses endast *lösa saker* (2 §)

Lagen gäller således inte vid skada orsakade av felaktigheter i fast egendom

Om en lös sak "infogats eller blivit en beståndsdel" i fast egendom så är det dock fortfarande en produkt

Även ex. djur är att anse som produkter i vissa fall (jfr mat)

PAL: Ersättningsgilla skador

- Produktansvaret enligt PAL gäller för **personskada** (1 § 1 st)
- PAL gäller även för **sakskador**.
Men endast om den till sin typ är avsedd att används för enskilt ändamål och den huvudsakligen användes för sådant ändamål
- Ansvaret enligt PAL gäller inte för skada *på själva **produkten***

PAL: Vem är berättigad till ersättning?

- Alla skadelidande kan söka ersättning enligt PAL

Alltså inte enbart personer som står i särskild relation med den ansvarige

Inskränkningar förekommer givetvis genom allmänna regler om adekvans etc

PAL: Ansvarsgrund

- Skadan skall ha orsakats av en *säkerhetsbrist* i den sålda (eller levererade) produkten

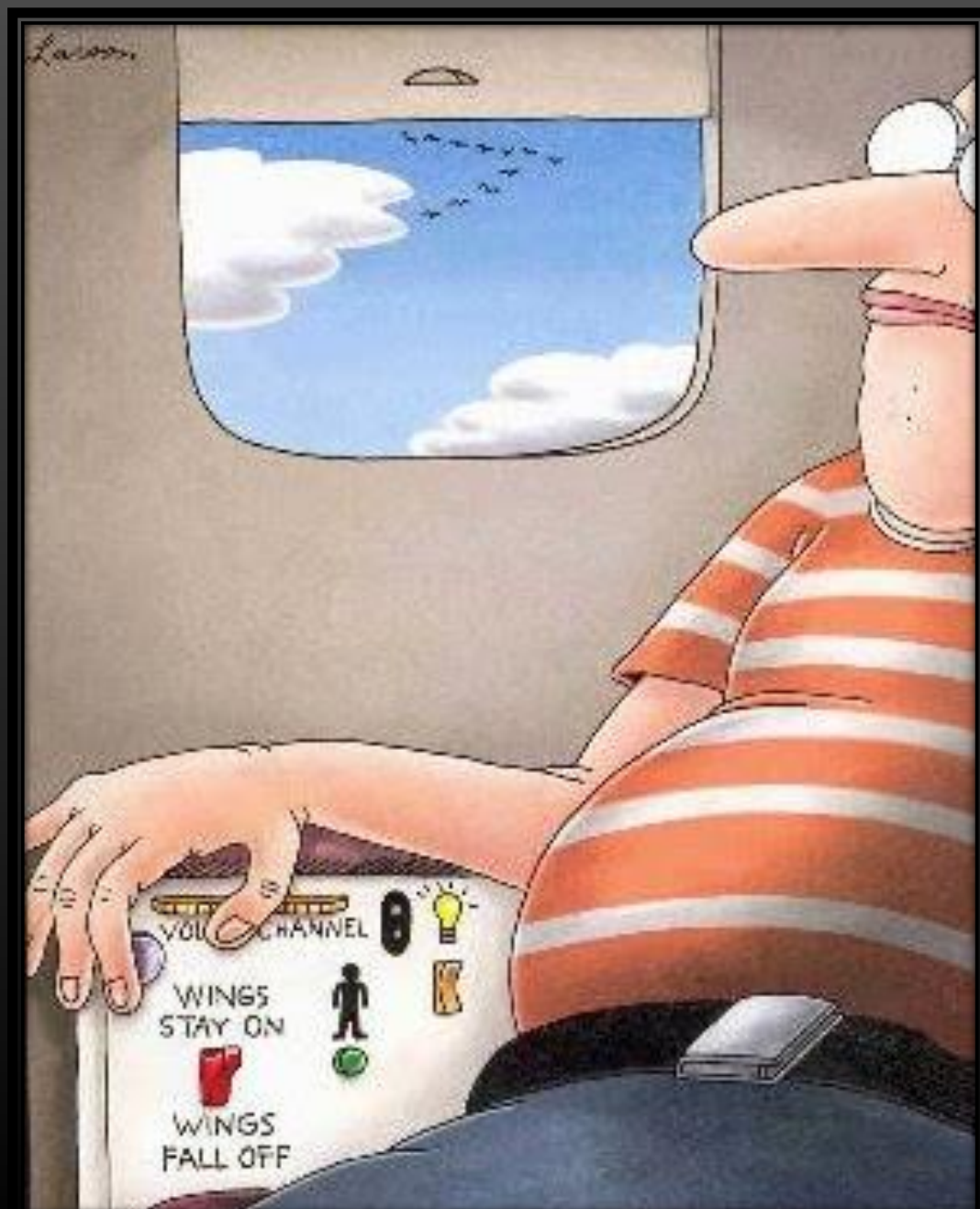
Enligt 3 § föreligger en säkerhetsbrist om produkten inte är så säker som skäligen kan förväntas

Säkerheten skall bedömas med hänsyn till hur produkten kunnat förutses bli använd, marknadsförts, tidpunkt då den satts i omlopp, etc. (3 §, 2 men.)

PAL: Olika typer av säkerhetsbrister

- Konstruktionsfel – fel på produkttypen
- Fabrikationsfel – måndagsexemplar
- Instruktionsfel – bristande upplysning om användningssätt

PAL: Olika typer av säkerhetsbrister

Undantagna säkerhetsbrister

- Utvecklingsfel
- "Systemfel" – farlig produkter i sig (tobak, läkemedel)

PAL: Ansvarssubjekt – vem?

6 § PAL: Primärt ansvariga enligt lagen är:

- 1: Den som tillverkat, frambringat eller insamlat produkten
- 2: Den som importerat produkten in till EES med syfte att sätta den i "omlopp"
- 3: Den som marknadsfört produkten som sin genom att sätta sitt varumärke på den

PAL: Ansvarssubjekt (forts)

- 7 §, sekundära ansvarssubjekt

Den som tillhandahåller produkten

Dessa subjekt svarar om de inte kan hänvisa till ett primärt ansvarssubjekt (inom en månad)

PAL: Undantag från ansvar

8 § gör vissa undantag från ansvaret:

- Om den som påstås vara ansvarig kan visa att hon inte satt produkten i omlopp i näringsverksamhet föreligger ej ansvar. (p. 1)
Innebär egentligen två undantag: Ej satt i omlopp och ej i näringsverksamhet
- Om ansvarig kan göra sannolikt att säkerhetsbristen inte förelåg när hon satte den i omlopp. (p. 2)
- Om säkerhetsbristen beror på tvingande föreskrift från en myndighet (p. 3)
- Utvecklingsfel (p. 4) – dvs ej möjligt att upptäcka säkerhetsbristen pga det vetenskapliga vetandet vid tidpunkten när produkten sattes i omlopp

PAL: Särskilda regler

- Självrisk vid sakskada: 3500 kr (9 §)
- Skadelidandes medvållande kan medföra nedsättning (10 §)
- Preskription: 3 år från kännedom (12 §)

Annan produktansvarslagstiftning

- KKL, 31 §
- KTjL, 31 §, 4 st

Skada på annan egendom som tillhör köparen eller familjemedlem

- Allmänna skadeståndsregler kan ibland vara tillämpliga (och är ibland mer för förmånliga för skadelidande, exvis preskriptionstiden och självrisken vid sakskada)

Produktansvaret utanför PAL: Kontraktsmässigt ansvar

- När blir detta intressant? Näringsidkares sakskada till exempel.
- Produktansvaret i princip enligt utomobligatoriska regler, jmf 67 § köplagen som stadgar att skadestånd enl lagen ej utgår för skada på annat än den sålda egendomen
- Ansvar kan föreligga vid culpa och vid garanti
- *Ingrediensskador* bedömdes tidigare enligt köprättsliga regler men skall idag bedömas enligt produktansvarsreglerna
- Zink-fallet

Produktsäkerhetslagen (2004)

Inte en skadeståndsrättslig lagstiftning
utan snarast marknadsrättslig

- Lagens syfte: Säkerställa att varor och tjänster som tillhandahålls konsumenterna inte riskerar orsaka skada på person
- Omfattar försäljning inom ramen för näringsverksamhet
- Ger bland annat regler om vilken information som skall lämnas vid försäljning

Produktansvar i USA

några viktiga aspekter

- Lagar varierar mellan olika stater
- Den som stämmer kan välja domstol
- Strikt produktansvar
- Solidariskt ansvar
- Skyldighet att representera stämda försäkringstagare
- Åtgärder mot försäkringsgivarens brister i skadehantering (Bad faith actions)
- Jury bestämmer
- Advokatarvoden
- Punitive damages (straffskadestånd)
- Grupptalan
- Försvarskostnader kan inte återfås
- Domare är tillsatta genom val, som i politiken
- Oförutsägbara tolkningar av villkor

A photograph of a dense fern forest. A wooden boardwalk made of light-colored planks curves through the center of the image, leading the viewer's eye into the distance. The forest is filled with various types of ferns, some with large, feathery fronds and others with smaller, more delicate ones. The lighting is soft and dappled, suggesting a canopy above. The overall color palette is dominated by various shades of green, from deep forest greens to bright, vibrant greens.

TACK!!